OBSAH.

Strana

Úvod: Renesancí a reformací k národní kultuře . . . . . 5—17

Renesance v Italii a její ráz: pěstování osobnosti . . . . . 5—6
Obnovení řeckých studií a počátkové kritiky . . . . . 6—7
Pohanská mravouka italských humanistů a počátek biblické exegese 7
Společenský dosah humanismu. — Akademie 7
Lhostejnost k obsahu, kult formy a morálnost, úcta k «virtù» . 8
Novoplatonism a jeho vliv na umění . . . . . 8—9
Renesance a francouzské vypravy do Italie 9
Renesance v záp. Evropě, odlišný ráz: pochopení lidství a ideál člověka . . . . . 9—10
Vliv na papežství: touha po universální říši 10
Díla a tendence: Erasmus Rotterdamský a jeho styky s humanisty francouzskými 11
Sociální význam renesance na západě. — Společný cíl renesance a reformace: individuální svoboda . . . . . 11—12
Rozchod obou hnutí po vystoupení Calvinově. — Calvin a Rabelais 12—13
Nedostatek smyslu estetického; ráz kritický a filosofický; počátky vědecké literatury 13
Amyotův Plutarchos: rozloučení vědy a písemnictví; Plutarchos a klasické ideály republikánského hrdinství a svobody . . . . 13—14
Počátky umělecké tvorby u Marota, ve škole lyonské a vědomá tvorba u Pleïady 14
Vítězství latinismu a italianismu nad hellenismem . . . . . 14—15
Zápas renesance s kalvínstvím, odvrat od estetických zápasů k politickým 15
Občanské války a rozdvojení národa . . . . . 15—16
Montaigne, objevitel vnitřního člověka a tvůrce klasického ideálu «řádného člověka» 16
Potírání individuální svévolnosti; stoicism a družnost. Na cestě k znárodnění literatury vyloučením módy italské a španělské . 17
Bibliografie k úvodu . . . . . 17—18

ČÁST PRVNÍ.

POČÁTKOVÉ RENESANCE A REFORMACE VE FRANCII. — ŠKOLA MAROTOVA A BÁSNICKÁ SKUPINA LYONSKÁ. — SPOLEČENSKÝ ROMÁN A NOVELA. — HEPTAMERON KRÁLOVNY NAVARRSKÉ. — ROZCHOD RENESANCE S REFORMACÍ: RABELAIS A CALVIN . 20—109

I. 1. *Počátky humanismu a reformace ve Francii* 21—29

Stav poesie za Ludvíka XII. . . . . 21—22
Humanism za Františka I.: Založení a funkce «Královské koleje». Vliv knihtiskařství a popularisování humanismu . . . . . 22—25
Guillaume Budé . . . . . 25—26
Účast na reformaci . . . . . 26—28
Obrození věd . . . . . 28—29
Bibliografie 29

Strana

2. *Básnictví za Františka I.: Clément Marot a škola lyonská* 30—44
Clément Marot. — Život . . . . . 30—33
Povaha 33
Místo v dějinách poesie . . . . . 33—34
Dílo a sloh . . . . . 34—37
Technika a mluva . . . . . 37—38
Básnické dílo Markéty Navarrské . . . . . 38—39
Mellin de Saint-Gelais . . . . . 39—40
Souboj idealismu s gallským duchem, Heroët a La Borderie; Charles Fontaine 40
Básnická škola lyonská: Louise Labé; Maurice Scève . . . . . 40—42
Poetika školy Marotovy: Thomas Sibilet 43
Bibliografie . . . . . 43—44

II. PROSA RENESANČNÍ . . . . . 45—88

1. *Počátkové novodobé krásné prosy* . . . 45—54
Společenský život na dvoře Františka I. — Společenská kultura pod vlivem italským . . . . . 45—48
Překlady z italštiny: Boccaciova «Fiametta» . . . . . 48—49
Obrozená romantika: Amadis . . . . . 49—50
Asketický vliv erotiky španělské: San Pedro a Juan de Flores, Juan de Segura . . . . . 50—52
Tvorba původní: Hélisenne de Crenne, Theodos. Valentinian . . 53—54
Novelly: Jeanne Flore . . . . . 55—63

2. *Povídky královny Navarrské* . . . . . 55—56
Markéta de Valois: Život a povaha . . . . . 56—57
Decameron v překladu Ant. le Maçon. — Matteo Bandello . . 57—60
Heptameron . . . . . 61—63

3. *Amadis: protitlak ducha rytířského «Amadis de Gaule», přel. Nic. des Essarts* . . . . . 64—88

4. *Renesanční naturalism: François Rabelais* . 64—72
Život Rabelaisův . . . . . 72—76
Dílo, obsah 76
Vnější vlivy: Prvky lidského myšlení 76
Vlivy italské 76
Vlivy humanistů 77
Podíl starověkých spisovatelů 77
Vliv lékařského povolání . . . . . 77—78
Tendence opravné 78
Filologie Rabelaisova 78
Poměr k reformaci . . . . . 78—82
Smysl díla: filosofie Rabelaisova, renesanční naturalism; klášter Thelème . . . . . 82—84
Vychovatelské názory a ethika pantagruelská . . . . . 84—85
Sloh a mluva . . . . . 85—88
Bibliografie . . . . . 89—92

5. *Realistická novela renesanční* . . . . 89—90
Protitlak gallského ducha proti společenské uhlazenosti . . . . 89—90
Nicolas de Troyes a rabelaisovská beletrie 90

Strana
Bonaventure Despériers . . . . . 90—91
Noël du Fail a povídka venkovská . . . . . 90—91
Jaques Tahureau a misogynství 91
Dialogické povídky Choliérovy a Bouchetovy 91
Béroalde de Verville a «Moyen de parvenir» . . . . . 91—92
Bibliografie 92
6. *Humanistický agnostik: Bonaventure Despériers a radikální skeptikové* . . . . . 93—94
B. Despériers a «Cymbalum Mundi» 93
François Sanchez a pyrrhonism 94
Bibliografie 94
7. *Jan Calvin* . . . . . 95—109
Ráz reformace do «Instituce» . . . . . 95—96
Život Calvinův. Reformace v Ženevě . . . . . 96—99
Dílo . . . . . 99—102
Křesťanský pesimism, jeho podklad a důsledky mravní . . . . 102—104
Calvin jako státník . . . . . 104—105
Význam ve vývoji franc. ducha . . . . . 105—106
Sloh a mluva 106
Calvinovo umění kazatelské . . . . . 106—107
Nástupcové Calvinovi v kazatelství a polemice náboženské. Polemikové katoličtí . . . . . 107—108
Guillaume Farel, Pierre Viret . . . . . 107—108
Théod. de Bèze, St. Adelgonde 108
Kazatelství katolické za Calvina 109
Bibliografie 109

ČÁST DRUHÁ.

RENESANČNÍ POESIE: PLEIADA. — POČÁTKOVÉ KLASICKÉHO DRAMATU. — POLATINŠTĚNÍ KLASICKÉHO DUCHA. — LITERATURA BOJOVNÁ. — POESIE NA SKLONKU STOLETÍ: EPIGONOVÉ PLEIADY A PŘECHOD K MALHERBOVI. — SPOLEČENSKÁ KRÁSNÁ PRÓSA NA SKLONKU XVI. VĚKU: KOŘENY PRECIOSITY V BELETRII. — MONTAIGNE A MYSLITELÉ V OBDOBÍ PŘERODU . . . . . 113—249
I. RENESANČNÍ POESIE: PLEIADA . . . 113—151
Jak se Pleïada seskupila . . . . . 113—114
1. *Estetika Pleïady* . . . . . 115—122
Manifest školy: Défense et l'Illustration Joachima du Bellay a ostatní příspěvky k poetice. — Ustálení klasických duchů . . 115—119
Úsilí o stil . . . . . 119—120
Protivníci Pleïady 121
Bibliografie . . . . . 121—122
2. *Pierre de Ronsard* . . . . . 123—133
Život . . . . . 123—124
Dílo . . . . . 124—133

Strana
První knihy ód a Pindaros . . . . . 124—125
Ódy podle Horatia a Anakreonta . . . . . .
«Amours» . . . . . 125—126
Hymny . . . . . 126—127
Náboženské války a «Rozjímání o bídě doby»: poměr k reformaci 127—128
Eklogy a básně pastýřské 128
«Le Bocage royal» 129
Pokus o epopeji: «Franciada» . . . . . 129—131
«O spravedlnosti starých Gallů» . . . . . 131—132
Básnická hodnota . . . . . 132—133
3. *Joachim du Bellay* . . . . . 134—139
Život . . . . . 134—135
Dílo . . . . . 135—136
«Olive» a «Vers lyriques» 136
«Antiquité Romaines» . . . . . 136—137
«Regrets», du Bellay jako elegik a satirik . . . . . 137—138
Latinské básně . . . . . 138—139
«Jenx rustiques» 139
4. *Jean Antoine de Baïf* . . . . . 140—142
Život a dílo . . . . . 140—142
Pokusy o zavedení časomíry; založení akademie poesie a hudby 141
Académie du Palais 142
Pokus o fonetický pravopis 142
5. *Ostatní členové Pleïady.*
Rémy Belleau . . . . . 143—144
Pontus de Thyard 144
Etienne Jodelle . . . . . 144—145
Jean Dorat 145
Olivier de Magny. — Jacques Tahureau du Mans 145
Amadis Jamyn a bratři de la Taille 146
6. *Význam Pleïady* . . . . . 147—149
Bibliografie . . . . . 149—151
II. POESIE DRAMATICKÁ: POČÁTKOVÉ KLASICKÉHO DRAMATU . . . . . .
Počátky klas. dramatu v Italii 152
Překlady do franštiny . . . . . 152—153
a) Tragedie: Etienne Jodelle . . . . . 153—154
Jacques Grévin a Rob. Garnier . . . . . 155—156
Antoine de Montchrétien 156
Poetika Scaligerova . . . . . 156—157
Lidové frašky 157
Přežitky středověké poesie dramatické a Vauquelin de la Fresnay.
— Theod. de Bèze . . . . . 157—158
Dramata tendenční: Chantelouve a Pierre Martin 158
b) Komedie: Jodelle 158
Grévin a Jean de la Taille, Rémy Belleau . . . . . 158—159
Imitace komedie italské: Jean de la Taille a Pierre Larivey . . 159—161
Bibliografie 161

Strana

III. POČÁTKOVÉ POLATINŠTĚNÍ KLASICKÉHO DUCHA VE FRANCII . . . . . 162—183

1. *Amyot* . . . . . 162—166

Sklon k antice latinské: Amyot a Scaliger; obhájce helenismu, odpůrce italské mody Henri Estienne 162
Jacques Amyot, život a dílo . . . . . 163—165
Plutarchovy «Životopisy» . . . . . 164—166

2. *Filologové a kritikové: Scaliger a H. Estienne* 167—169

Jul. Caesar Scaliger 167
Henri Estienne . . . . . 168—169
Bibliografie 169

3. *Kritika historická a politicti theoretikové* . . 170—176

Počátky novodobého dějepisectví: Hotman, du Haillan, Papyre Masson, Jean du Tillet 170
Estienne Pasquier a Claude Fauchet a počátky badání jazykozpytného v jazyce francouzském 171
Literatura politická: theorie o svobodě, jejich středověké kořeny a humanistická inspirace 172
Politické tendence v historicko-kritických úvahách: Hotman a Languet 173
Jean Bodin a theorie o vlivu podnebí a výživy . . . . . 173—175
Estienne de la Boïtie a jeho republikánství 175
Dějepisci své doby: Lancelot de la Popelinière, d'Aubigné a de Thou . . . . . 175—176

4. *Pisatelé paměti* . . . . . 177—183

Individualistický ráz memoárů 177
Dějepisec doby Františka I: Vinc. Carloix 177
Pamětníci občanských válek: Blaise de Montlue . . . . . 177—178
François de la None . . . . . 178—179
Th. Agrippa d'Aubigné 179
Pierre de l'Estoile . . . . . 179—180
Vévoda de Sully 180
Malíř společnosti: Brantôme . . . . . 180—182
«Královna Margot» (Marg. de Valois, choť Jindřicha IV.) . . . 182
Bibliografie . . . . . 182—183

IV. LITERATURA BOJOVNÁ . . . . . 184—192

1. *Řečnictví* . . . . . 184—188

Katoličtí kazatelé ligy 184
Kazatelé za Jidřicha IV: du Perron, Jean Bertaut, Cospéan, František Saleský . . . . . 184—185
Řečnictví soudní: Estienne Pasquier, Antoine Arnauld 185
Řečnictví politické: Michel l'Hospital, «Mercuriales», Guillaume du Vair, smiřovatelé se strany katolické . . . . . 186—187
La Noue, smiřovatelé strany protestantské: «Discours militaires et politiques» 187
Bibliografie . . . . . 187—188

Strana

2. *Satira politická* . . . . . .

Za válek občansko-náboženských: Satire Ménipée . . . . . 189—192
Pamfletisté: Henri Estienne a «Apologie pour Hèrodote» . . . 189
Latinské pamflety nábožensko-politické: Hotmanova «Franco-gallia» a du Plessis-Mornayovy «Vindiciae contra tyrannos», La Boëtiův «Contre-un» . . . . . 189—190
Strana «politiků»: Michel l'Hôpital a jeho «Politická závět», Estienne Pasquier a jeho pamflet proti jesuitům, Jean Bodin a jeho deistické «Colloquium heptaplomeron» 190
«Satire Ménipée» . . . . . 190—192
Bibliografie 192

V. POESIE NA SKLONKU STOLETÍ . . . 193—211

1. *Druhá generace Pleïady: epigonství a přechod k Malherbovi* . . . . . 193—202

Ráz epigonů: italská manýrovanost a dvořanský duch 193
Philippe Desportes . . . . . 193—194
Jean Bertaut . . . . . 194—195
Vaucquelin de la Fresnay a jeho poetika: «l'Art poétique» . . 195—196
Jeho dílo satirické 196
Du Bartas a jeho dílo. Vliv na Miltona. Sloh a mluva . . . . 196—197
Agrippa d'Aubigné, život a dílo lyrické 198
Dílo satirické: «Baron de Foeneste» . . . . . 199—200
«Les Tragiques» . . . . . 200—201
Hodnota díla, sloh . . . . . 201—202

2. *První zvěsti národního klasicismu: Mathurin Regnier* . 203—211

Život a povaha . . . . . 203—204
Dílo satirické a jeho místo ve vývoji ducha . . . . . 204—206
«Macette» 206
Světový názor . . . . . 207—208
Obhájce školy Ronsardovy, polemika s Malherbem a bezděčná spolupráce . . . . . 208—210
Bibliografie . . . . . 210—211

VI. SPOLEČENSKÁ KRÁSNÁ PROSA NA SKLONKU XVI. VĚKU . . . . . 212—220

Chatrnost beletristické tvorby a značný význam společensko-výchovný: počátky preciosity 212
Postavení ženy na dvoře Kateřiny Medicejské 212
Italští učitelé dvornosti: Balt. Castigliones a jeho «Dvořan» . . 213
Misogynská odveta 213
Románová tvorba za války pod vlivem pastýřského genru italského: Sanazzarova «Arcadie» a Montemayorova «Diana», její franc. napodobitelé: Belleforest, Montreux, du Croset 214
Nápodoba úpadkového románu řeckého, počátek v překladech Amyotových 214
Móda řeckých pseudonymů 214
Ideály: Milenecká věrnost v «Mononophile». Skeptický proud «Amants de Siène» a «le Martyr d'amour» 215

Strana
Španělský rys bolestný v «Dianě» . . . . . 215—216
Erotické monografie a příručky . . . . . .
Realism s tendencí protiitalskou: des Escuteaux. Aktualita válečná a náboženská v «Amours de Clidament et de Marilinde»; Nervèze . . . . . 217—218
Konvenční a schematický ráz této tvorby . . . . . 218—219
Romány první školou preciosity . . . . . 219—220
Bibliografie 220

VII. MYSLITELÉ V DOBĚ PŘERODU . . . 221—245

1. *Montaigne*, život a povaha . . . . . 221—228

Světový názor, nesoustavnost, praktický ráz . . . . . 228—229
Názor na smrt 229
Naturalistický optimism 230
Eklektism ethický . . . . . 230—231
Složka stoická a epikurejská 231
Skepse a důsledky v poměru k posit. náboženství. «Apologie Raimonda Sebonda» 232
Poměr k protestantismu a intelektuální aristokratism 233
Fatalism sociální 233
Názory vychovatelské: zdůraznění výchovy tělesné, proti přílišnému intelektualismu ve výchově humanistické. Cíl výchovy: «honnête hommne» — řádný člověk . . . . . 233—236
Styčné body s J. J. Rousseauem: více vědy o člověku, zhoubný vliv vědeckého studia, výchova přirozená 235
Sloh Montaignův: osobitost, poetický postup skladby školy, obraznost, «stile comique», výmluvnost nestrojená, hudební smysl, citovost . . . . . 237—238
Vliv Montaignův: na XVII. stol. v Anglii a v Německu. . . . 238—239

2. *Filosofové a praktičtí myslitelé za Jindřicha IV.* 240—241

Pierre Charon a jeho poměr k Montaignovi a Pascalovi 240
Guillaume du Vair a jeho stoicism . . . . . .

3. *Účast odborníků na obrození Francie* . . 243—245

Vztah vědeckých pracovníků k mravním otázkám: Ambroise Paré 243
Bernard Palissy . . . . . 243—244
Olivier de Serr es 244
Ant. de Montchrétien, předchůdce národních hospodářů . . . . 244—245
Bibliografie . . . . . 245—246